תשבץ העולם הזה 1905

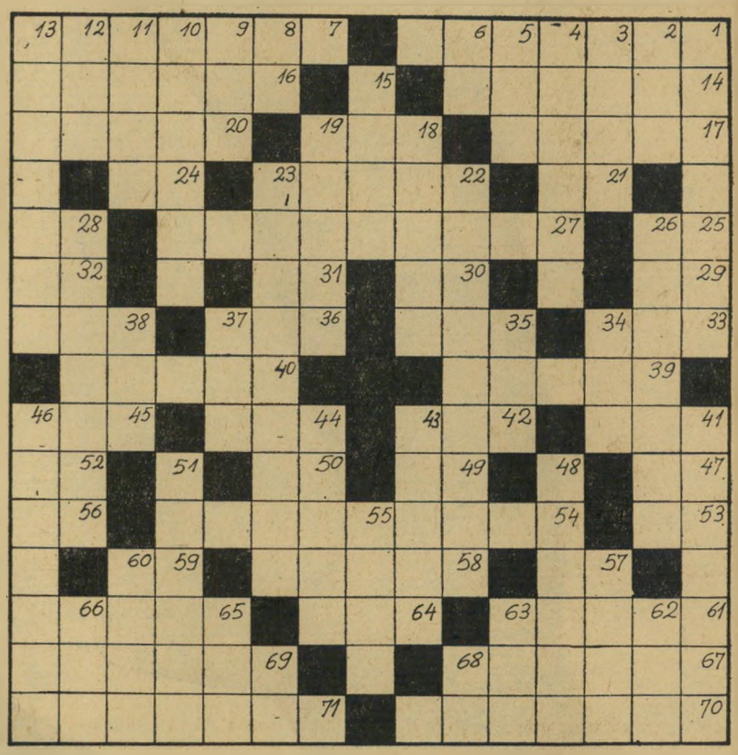

מאוזן:

1. שאיפה. 7. „יונת השלום" האמרי־קאית. 14. בירת אנגליה. 16. בן המע־מד הבינוני. 17. שמו הפרטי של כו־כב „שנגו אחרון בפריס". 18. נגד, נוכח. 20. קנים המשמשים לתעשיית רהי־טים. 21. אדון. 22. מינים. 24. כינוי לשם. 25. חומת מים. 27. ההיפך מ„גדול בתו־רה". 28. .. בשבט. 29. בהמת עבודה. 30. לאוו. 31. מחצית אשתו הראשונה של אחשוורוש. 32. קריאת כאב. 33) בהמה גסה. 35. תכשיט חוטם. 36. שוקת. 38. מאכל נוזלי. 39. הופך לבן. 40. בעל אופי מתקומם. 41. בושם תנ"כי. 42. תעלת־שופכין. 44. דרגה במשטרת ישראל. 45. הסתיר מפני השמש. 47. חס־וחלילה (ר"ת). 49. שמו הפרטי של מנהיג־מורדים קובני. 50. נהר באפריקה. 52. מטבע ישראלית. 53. בילה את הלילה. 54. שרויים בהסכמה מלאה. 56. מנעול פטנטי. 57. ניגש אל.. 58. פרח־בר, דומה לפרג. 59. תואר הולנ־די. 61. בת של הוריהם. 64. התאים, הלם. 65. אעניק בנדיבות, אשפיע. 67. לעליצו־תם. 69. מנצח נודע (ש"פ). 70. עיר ביפן. 71. כסף קטן.

מאונך:

1. פלמונית. 2. בושם תנ"כי. 3. צלם־חתיכות ישראלי. 4. זוג גפיים. 5. רצון בלי ראש. 6. מטבע יפני. 8. עיר עתיקה במצריים. 9. הסתובב. 10. מנביאי התנ"ך. 11. קיבוץ בנגב. 12. מין ציפור. 13. בירת איסלנד. 15. עובד־אדמה. 18. הופך רכוש המדינה. 19. מלכת־היופי של ישראל (ש"פ). 22. סופר רוסי, גורש מארצו. 23. עבודת שתי־וערב. 26. סוג חדש של סר־טי־מין. 28. ממציא הברומטר. 34. עובר שיצא לאוויר העולם. 35. בן־שפה. 37. ציפור־שיר קטנה. 38. נתח, חלק. 41. צי־פור המבשרת את החורף. 43. היפופוטם. 44. מצילים, גואלים. 46. ארץ הגמדים. 48. התכעסו מאד. 51. בלוי, מהוה. 55. חיל ורעד. 57. אודם פנים. 60. מקיץ משנתו. 62. הרגישו. 63. נפטרה. 65. רדו דבש. 66. הפעילו את כלי־נישקם. 68. האות הי"ג באלף־בית העברי. 69. מידת שטח.

חשבץ 1905

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

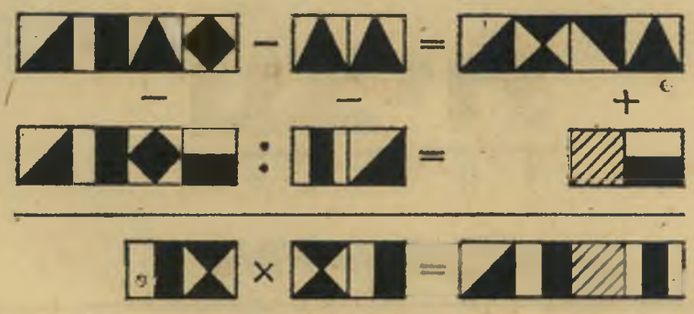

קריא יקר

החיילים החלו חוזרים הביתה ובתוכם גם אנשי המערכת המגוייסים. חלקם כבר קיבלו צווי־קריאה חדשים, ואת החופשה בין שירות מילואים אחד למישנהו הם „מבלים" בעבודה במע־רכת. קשה לומר כי החיים חזרו למסלולם. עקבות המלחמה ושירות המילואים הממושך עדיין חרותים בהם, בדיוק כמו אצל חיילי המילואים האח־רים. ההבדל הוא רק בכך שהם עיתונאים, ואצל עיתונאי כל חווייה היא סיפור.

בנימין זאב יפת, למשל — מחיילי החטיבה הירושלמית ששירתה עם יחידת הצנ־חנים בגדה המערבית מול איסמעיליה — אף פעם לא ראה את עצמו חייל מקצועי, ועכשיו הוא כמעט בטוח שיהיה מועמד לפרס־ביטחון־ישראל.

יפת באפריקה
רעיון גאוני

מספר יפת: „בראשית חודש ינואר, ב־אמצע הלילה, צץ לפתע במוחי רעיון, שלא הבנתי איך לא חשבתי עליו קודם ואיך לא חשבו אודותיו אחרים. עם כל הצניעות אני חייב לומר שזה היה רעיון גאוני — מצאתי פתרון מצויין בתחום אמצעי הלחימה.

„למחרת התישבתי, העליתי את הרעיון על הכתב ושלחתי אותו למפקד הגדוד לעיון. כמה מחברי שראו אותי שקוע ב־פירוט פיתוח אמצעי הלחימה החדש ש־המצאתי, ביקשו לדעת מה הענין. כשהס־ברתי להם שאני רושם המצאה צבאית הם פרצו בצחוק גדול. ‚מסכן,' אמרו עלי, ‚תביטו מה המילואים עושים לבנאדם'.

„המכתב הועבר למג"ד. הוא לא צחק. ‚מעניין, מעניין,' הימהם. הוא העביר את הצעתי למחלקת המיבצעים של הגדוד. שם התרשמו שיש משהו ברעיון והעבירו את ההמצאה למחלקת המיבצעים של החטיבה.

„בינתיים השתחררתי. לפני שיחרורי קי־בלתי אישור שההצעה נמצאת בטיפול וכי ידווח לי בעתיד על המשך הטיפול בה. צחוק, צחוק, אבל בסופו של דבר אולי יצא מזה משהו."

ביקשנו מיפת לפרט את פרטי ההמצאה המהפכנית שהמציא, כדי שיהיה לנו „סקופ". הוא סירב. אפילו לא ברמז. העיתונאי שבו נקבר לגמרי מתחת להרגשת החובה הצבאית. עוד משהו שהמילחמה ושירות־המילואים עושים לבנאדם.

חוויה מתחת לג'יפ

„שכבתי מעוך כולי, כאשר מוחי צלול ואני חושב משום מה על תמונות מסיפרו של אליסטייר מקליין, הספינה יוליסס, המספרות על מלחים שנלכדו בספינות בוערות. מעלי רבץ ג'יפ הסיור שהיה הפוך. לא יכולתי להזיז אף אבר, וגרוע מכל: לא יכולתי כמעט לנשום. חלק מן הג'יפ לחץ את ראשי כלפי הקרקע, כאשר בנזין קולח על ראשי ממיכל הדלק של הג'יפ ההפוך. הבנזין ניגר בעוצמה על עיני, אפי ופי, חדר לריאותי והכריחני לאטום את אפי וכמעט לא לנשום. שמעתי כיצד אבישי ואורי, שהיו עימי על הג'יפ לפני ההתהפכות, קוראים לי. אולם כאשר ניסיתי לפתוח את פי לענות, חדר הבנזין לגרוני והש־תיקני. כך שכבתי ללא יכולת להניע עבר כשאני מונה את השניות וממתין להתפו־צצות הג'יפ המוצף כולו בנזין, ומדמה ל־עצמי מה יתרחש לגופי בהתפוצצות זו. לא חשתי כל כאב, אבל חוסר יכולתי להזיז אפילו אבר כדי לנסות לצאת מה־מלכודת גרם לי לחשוב כי נפגעתי."

תיאור דרמתי זה היה קטע הפתיחה של סיפור מתח שהביא למערכת יגאל לביב, ביום בו שוחרר משירות המילואים שלו. יגאל הוא הכתב לענייני כלכלה של ה־מערכת. המילחמה הפכה אותו בעל כור־חו לכתב צבאי. אבל למרות זאת זה נראה קצת משונה שיגאל יביא סיפור רגשני, מפורט לפרטי פרטים, על תאונת דרכים שאירעה ממערב לתעלה, ימים מיס־פר לפני שצה"ל נסוג משם.

לביב על הג'יפ
סיפור רגשני

הסיפור עסק בג'יפ סיור שנתקע בעת עליה למצוק, התדרדר לאחור, התהפך ו־נהגו נקבר תחתיו. המשכנו לקרוא כיצד חולץ הנהג בשלום וכיצד סיפר בהת־רגשות:

„...המתנתי להתפוצצות או התלקחות הג'יפ, כאשר אני מנסה בכל כוחי להי־חלץ מהמלכודת, לשווא. איזה מוות נורא, הרהרתי, להיות לכוד ככה בלי יכולת לע־שות כלום, כאשר טונה של ברזל לוחצת אותי והבנזין מצטבר ומצטבר לשלולית בה קבור פי ועוד מעט ואיחנק אם לא אמות קודם מהדליקה הצריכה לפרוץ. במעומעם שמעתי קולות הקוראים לבוא מהר, להרים את הדופן כדי להוציאני. הבנזין החל לשרוף ולצרוב, ובאימה חשבתי על כאבי הכוויות שאסבול כאשר תפרוץ האש.

„פתאום הרגשתי כי המשקל מעלי מוקל, ואני יכול להרים את ראשי. מהרתי להניפו למעלה כדי לנשום אוויר ובלעתי תוך כדי כך הרבה חול ובנזין שהיו בפי. שמעתי קריאות אלי למהר ולצאת, ניסיתי לצאת וראיתי כי מולי נוצר חלל כשהרימו את הג'יפ כמה עשרות סנטימטרים באוויר. מיהרתי לזחול במהירות החוצה.

„התרחקתי מן הג'יפ כמה מטרים, וישבתי על תלולית לופת את פני בידי ומנסה למחות מהם את הבנזין. מעיל הרוח שלי היה ספוג כולו בבנזין וכן חולצתי. מצאתי מטפחת בכיסי והתחלתי לנגב בה את פני. מעשה טפשי, שכן שערותי המשיכו להזרים בנזין על פני מחדש.

„פתאום נעצרה לידי זלדה. העלו אותי עליה ותוך דקה הייתי אצל הרופא אשר שטף את פני, טיהר את העיניים בעזרת טיפות ומצא כי יצאתי בשלום ללא כל פגע. שמעתי רעש ג'יפ. הסתבר כי אבישי ואורי הגיעו עם הג'יפ, וסיפרו כי ניצלתי אחרי שההגה והמיקלע בלמו את המכה: ההגה נשבר וכנת־המיקלע המוצקה התכופפה לחלוטין."

„סיפור לא רע," אמרנו ליגאל, „אבל ממתי מפרסם העולם הזה סיפורים על תאו־נות־דרכים, ועוד כאלה שאינן קטלניות?"

„מה זאת אומרת?" נעלב יגאל, „הרי הסי־פור הזה אירע לי! אני הייתי נהג הג'יפ ש־ניצל ממוות!"

וזאת עוד דוגמא מה שהמילחמה עושה ל־עיתונאים.